

Tillsynsärende - auktoriserade revisorn A-son

Beslut: Revisorsinspektionen ger auktoriserade revisorn A-son en varning.

1 Inledning

Revisorsinspektionen har tagit del av information som rör den auktoriserade revisorn A-son. Informationen, som gäller uppdraget som revisor i ett aktiebolag för räkenskapsåret 2019, har gett inspektionen anledning att öppna detta ärende.

Bolaget hade till ändamål att driva hotellverksamhet och att äga och förvalta fastigheter. Under räkenskapsåret 2014 förvärvade bolaget en fastighet och en hotellrörelse. Köpeskillingen uppgick till 41 200 tkr, varav 5 000 tkr betalades genom en revers, som p.g.a. en pågående tvist mellan köpare och säljare inte hade reglerats vid revisionen av räkenskapsåret 2019. Räntekostnader kopplade till köpet redovisades år 2019.

Bolagets balansomslutning uppgick till 60 000 tkr och nettoomsättningen till 15 000 tkr.

För räkenskapsåret 2019 tillämpade bolaget Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) *Årsredovisning i mindre företag* (K2). Revisionsberättelsen för aktuellt räkenskapsår är utan modifiering, upplysning eller anmärkning.

2 Revisorsinspektionens utredning

Av förvaltningsberättelsen i årsredovisningen framgår att bolaget under året bokfört upplupna räntekostnader, hänförliga till tvisten med säljaren avseende förvärvet av bolagets fastighet. I årsredovisningen redovisas posten Räntekostnader med 1 521 tkr, varav upplupna räntekostnader till säljaren uppgår till 984 tkr. Posten Övriga skulder [reversen] redovisas i årsredovisningen med 5 000 tkr. Revisionsdokumentationen består bl.a. av kontosammanställningar, arbetsprogram och en kopia på en revers. Reversen, som är daterad den 18 februari 2014, är på ett belopp om 5 000 tkr och förföll till betalning den 30 september 2015. Enligt reversen ska ränta utgå med en räntesats motsvarande den genomsnittliga räntesats som bolaget under motsvarande period betalar till sin bank för de lån som tagits för att finansiera förvärvet av verksamheten. Det anges även att räntan ska betalas i samband med att skulden betalas tillbaka. Revisionsdokumentationen innehåller vidare en bokslutsbilaga som tar upp skulden till säljaren. I bokslutsbilagan anges skuldbelopp, beräknade upplupna räntekostnader för åren 2014–2019, dröjsmålsränta för åren 2014–2018 och den totala upplupna räntekostnaden. I dokumentationen finns också en redogörelse beträffande skulden avseende år 2019. Stegen i arbetsprogrammen är besvarade med U.a. [utan anmärkning], Ja och Ok. I arbetsprogrammet för posten Räntekostnader finns en anteckning om att räntekostnader har bokförts till säljaren, motsvarande bankräntan för respektive år respektive dröjsmålsränta. Vidare finns det i arbetsprogrammet för posten Övriga långfristiga skulder en anteckning om att styrelsen har beslutat att bokföra en ränta motsvarande bankräntan och en dröjsmålsränta med åtta procentenheter på den framräknade räntan. Av revisionsdokumentationen kan inte utläsas i vilken omfattning A-son har granskat posten Upplupna räntekostnader.

Bolagets metod för att beräkna räntan framgår av tabellen nedan.

År	Räntesats	Belopp i kr
<i>Ränta, motsvarande bankränta</i>		
2014	4,590 %	210 375
2015	2,900 %	145 000
2016	2,750 %	137 500

2017	2,400 %	120 000
2018	1,810 %	90 500
2019	1,820 %	91 000
<i>Dröjsmålsränta</i>		
2014	8 %	84 150
2015	8 %	46 400
2016	8 %	33 000
2017	8 %	19 200
2018	8 %	7 240
Total ränta		984 365

Dröjsmålsräntans storlek har räknats fram genom att för varje år multiplicera den - baserat på bankräntan - framräknade upplupna räntan med räntesatsen 8 %.

3 Revisorns uppgifter

A-son har uppgett följande.

Bolaget har i samband med bokslutet för räkenskapsåret 2019 bokat upp en upplupen ränta uppgående till bankräntan för respektive år sedan 2014 med en dröjsmålsränta uppgående till åtta procent per år motsvarande 6 § räntelagen (1975:635). Eftersom skulden är tvistig, gjorde styrelsen bedömningen att det skulle beräknas en ränta enligt räntevillkoren i reversen och att dröjsmålsräntan enligt räntelagen skulle beräknas på räntebeloppet och inte på det nominella skuldbeloppet. Bolaget har dock valt att beakta denna ränta som ej avdragsgill, eftersom bolaget inte har för avsikt att betala någon ränta innan tvisten har avgjorts. Upplysningen finns i förvaltningsberättelsen i årsredovisningen.

Han har i sin revision bedömt räntekostnaderna som korrekt redovisade och uppbokade enligt Bokföringsnämndens allmänna råd K2. Av reversen framgår att räntan ska mot-

svara den räntesats som bolaget har hos banken för fastigheten, vilket är den ränta som styrelsen har beräknat.

Under revisionen hade han diskussioner med bolagets redovisningsansvarige och erhöll en förklaring om hur bolaget beräknade den upplupna räntan. Den upplupna räntekostnaden till säljaren granskade revisionsteamet genom att kontrollräkna det Excel-ark som bolaget hade upprättat. Av den sammanställningen framgår skuldbeloppet, bankräntan för respektive år, dröjsmålsräntan för åren 2014–2018 samt den totala upplupna räntan. Skuldbeloppet stämde av mot reversen och respektive års räntevillkor mot villkorsbilagor från Handelsbanken. Han kontrollräknade genom att multiplicera respektive ränta med reversbeloppet för respektive år. Dröjsmålsräntan beräknades med 8 procent på räntebeloppet motsvarande bankräntan multiplicerad med hur många år respektive ränta inte blivit betald. Posten har också stämts av mot balansposten Upplupna räntekostnader.

Bolagets styrelse gjorde även bedömningen att bara för att en tvistig skuld har en förfalldag kan man inte utan vidare tillämpa räntelagens bestämmelser om ränta, eftersom skulden var reklamerad och bolaget hade en motfordran mot säljaren som översteg reversbeloppet. Bolaget bedömde att beräkningen av räntan skulle ske på samma premisser som avtalats innan. Han gjorde samma bedömning. Vid detta ställningstagande gjorde han en helhets- och rimlighetsbedömning och beaktade att säljaren var i konkurs och tidigare hade hävdats en ränta som varit högst osannolikt och inte heller var företrädare för fordran.

4 Bedömning och val av disciplinär åtgärd

Räntelagen tillämpas på penningfordringar inom förmögenhetsrättens område. Lagen är dispositiv, dvs. den gäller i den mån inte annat är avtalat, utfäst eller särskilt föreskrivet. Den aktuella reversen innehåller inga avtalsvillkor som reglerar förhållandet mellan parterna efter förfalldagen.

Av 3 § räntelagen framgår att om betalningstiden för en fordran vars förfalldag är bestämd i förväg försittes, så utgår ränta på fordringen från förfalldagen. Enligt 6 § räntelagen ska räntan beräknas för år enligt en räntefot som motsvarar den vid varje tid

gällande referensräntan med ett tillägg av åtta procentenheter. Under den aktuella perioden var referensräntan mellan -0,5 och 0 procent.¹

Vidare framgår av 7 § att om fordran löper med ränta när den förfaller till betalning och betalningstiden försitts så ska ränta framgent betalas enligt samma räntefot som gällde på förfallodagen. Ränta ska dock utgå lägst enligt den räntefot som anges i 6 §.

Av International Standard on Auditing (ISA) 200 *Den oberoende revisorns övergripande mål samt utförandet av en revision enligt ISA* p. 15 följer att en revisor måste förhålla sig professionellt skeptisk för att kunna bedöma revisionsbevisen kritiskt, t.ex. vid svar på förfrågningar till företagsledningen.² Detta innebär också att revisorn ska överväga tillräckligheten och ändamålsenligheten i de inhämtade revisionsbevisen för att därefter bedöma om det är nödvändigt att utföra särskilda åtgärder för att bekräfta ledningens svar på revisorns frågor.

Av A-sons uppgifter framgår att han hade diskussioner med bolagets redovisningsansvarige och fick en förklaring om hur bolaget beräknade den upplupna räntan. Av det Excel-ark som bolaget hade upprättat framgår att bolaget i sina beräkningar av räntekostnaden hade använt sig av den genomsnittliga räntesatsen för banklån för räkenskapsåren 2014–2019. Vidare beräknade bolaget för räkenskapsåren 2014–2018 en viss dröjsmålsränta. Beräkningen utgick dock från att dröjsmålsränta skulle tas ut endast på upplupen räntefordran. A-son kontrollberäknade Excel-arket och stämde av räntevillkor mot villkorsbilagor från bank.

Bolaget hade bedömt att räntelagens bestämmelser inte var tillämpliga och att beräkningen av räntan skulle ske på samma premisser som avtalats innan. A-son godtog den bedömningen. Det framgår dock inte om han vidtog några åtgärder för att bekräfta riktigheten av bedömningen. Han hade därför inte underlag för att godta den aktuella räntekostnads-posten.

¹ Enligt Riksbankens webbplats var referensräntan var 0 procent från den 1 januari 2015 till den 1 juli 2016. Mellan den 1 juli 2016 och den 1 juli 2019 var den -0,5 procent. Därefter har den varit 0 procent.

² Sedan den 17 juni 2016 anges även i 9 kap. 3 § aktiebolagslagen (2005:551) att granskningen ska utföras med professionell skepticism.

A-son har därigenom åsidosatt god revisionssed och ska meddelas en disciplinär åtgärd. Det som läggs honom till last är allvarligt. Han ska därför, med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883), ges en varning.

Ärendet har avgjorts av Revisorsinspektionen genom Tillsynsnämnden för revisorer. I beslutet har deltagit justitierådet Sten Andersson, ordförande, kammarrättslagmannen Christina Eng, vice ordförande, enhetschefen Tomas Algotsson, auktoriserade revisorn Maria Danckler, rådgivaren Sophie Degenne, advokaten Michael Frie, auktoriserade revisorn Magnus Fredmer, redovisningsexperten Claes Norberg och professorn Peter Öhman. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt avdelningsdirektören Tobias Fredriksson och revisionsdirektören Maria Hynning, som har föredragit ärendet, varit närvarande.

Sten Andersson

Maria Hynning

Hur man överklagar, se bilaga.